

Dyfodol Llwyddiannus

Adolygiad Annibynnol o'r Cwricwlwm
a'r Trefniadau Asesu yng Nghymru

Yr Athro Graham Donaldson CB
Chwefror 2015

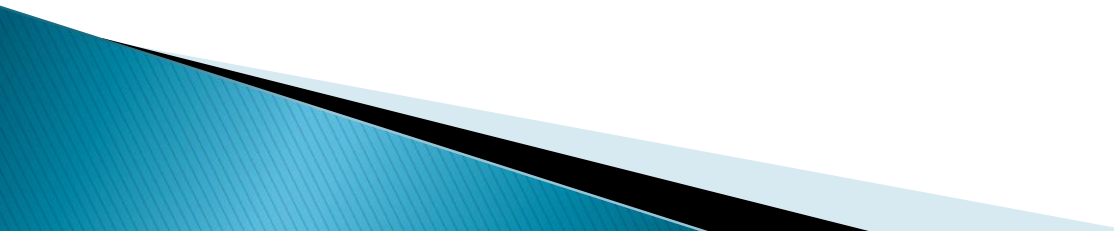

<http://www.walesonline.co.uk/news/education/scotland-can-inspiration-wales-new-10701587>

Hanes Yr Athro Graham Donaldson

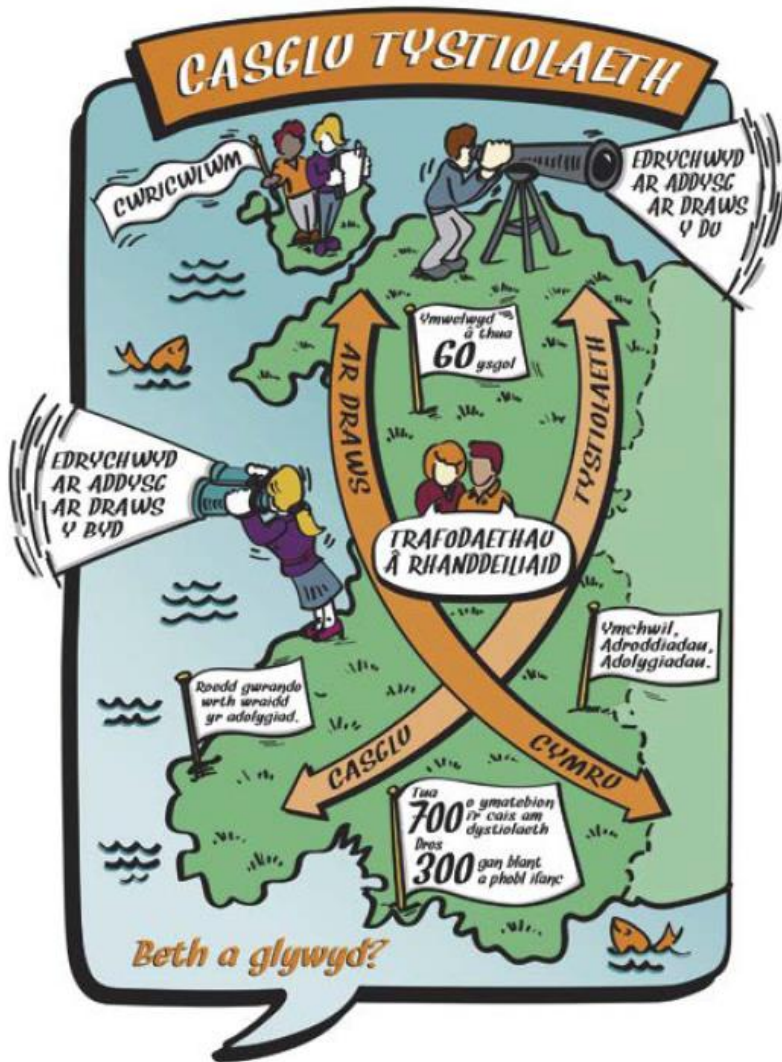
- ▶ Ar ôl ymddeol o'r Arolygiaeth Addysg, gofynnodd y llywodraeth yr Alban iddo gynnal adolygiad personol o addysg athrawon yno.
- ▶ Gwnaeth '*Teaching Scotland's Future*' (2011) 50 o argymhellion a dderbyniwyd gan y llywodraeth gan arwain at gyflwyno rhaglen weithredu sylweddol
- ▶ Ym Mawrth 2014 gofynwyd iddo i gynnal Adolygiad sylfaenol o'r Cwricwlwm a'r Trefniadau Asesu yng Nghymru o'r Cyfnod Sylfaen hyd at Gyfnod Allweddol 4.

Yn gryno:

- ▶ 4 diben
 - ▶ 6 Maes Dysgu a Phrofiad
 - ▶ 3 Cyfrifoldeb Trawsgwricwlaidd
 - ▶ Yn ymgorffori pob dysgwr rhwng 3 a 16 oed o'r Cyfnod Sylfaen hyd at Gyfnod Allweddol 4 (TGAU)
 - ▶ Yn disodli'r cyfnodau allweddol presennol gyda "camau dilyniant", sy'n ymwneud yn gyffredinol â disgwyliadau yn 5, 8, 11, 14 a 16 oed
-

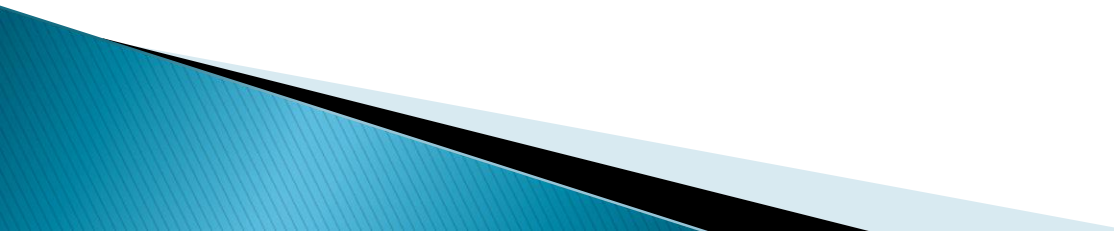
Casglu

Tystiolaeth (Tud 16)

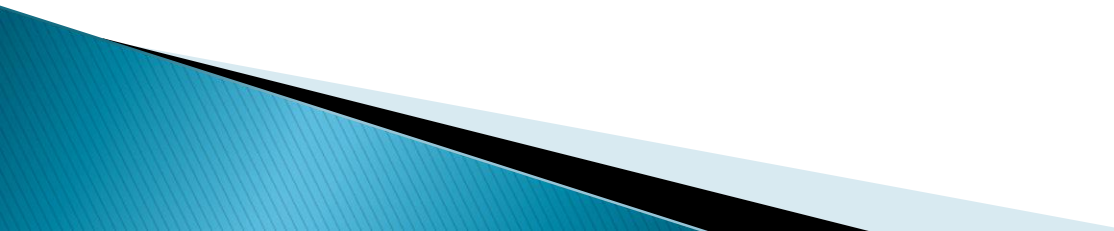

- ▶ Edrychwyd ar yr arfer orau dros y DU
- ▶ Edrychwyd ar yr arfer orau ar draws y byd
- ▶ Trafodaethau â Rhanddeiliaid
- ▶ Ymwelwyd â 60+ o ysgolion
- ▶ Derbyniwyd 700+ ymatebion
- ▶ Casglwyd tystiolaeth ar draws Cymru
- ▶ Roedd gwrando wrth wraidd yr adolygiad

Cymraeg yn yr Adroddiad

- ▶ Mae addysgu'r iaith Gymraeg yn parhau i fod yn orfodol hyd at 16 oed (tud 115)
 - ▶ Disgwyliad bod dysgwyr yn ennill 'cymhwysedd rhyngweithredol' erbyn diwedd eu astudiaethau (tud 115)
 - ▶ Mae ysgolion cyfrwng Gymraeg i weithredu fel canolbwynt ar gyfer y Gymraeg ac i ddarparu cymorth i athrawon ac ymarferwyr eraill mewn ysgolion cyfrwng Saesneg. (t108)
-

Y 'Pethau Gorau' am Addysg yng Nghymru (tud. 15)

- ▶ Y Cyfnod Sylfaen
 - ▶ Y Gymraeg a dwyieithrwydd
 - ▶ Ffocws ar hunaniaeth Cymru a'r Cwricwlwm Cymreig
-

Datblygu dibenion **neilltuol** (Tud 24)

- ▶ Yr egwyddorion sydd wedi'u hymgorffori yn y CCUHP
 - ▶ Y Gymraeg a'i diwylliant
 - ▶ Y gymuned a rôl ddinesig ysgolion yn y gymdeithas
 - ▶ Iechyd a lles ein plant a phobl ifanc
 - ▶ Yr Adolygiad annibynnol o Gymraeg ail iaith yng Nghyfnodau Allweddol 3 a 4
 - ▶ Y Cwricwlwm Cymreig
-

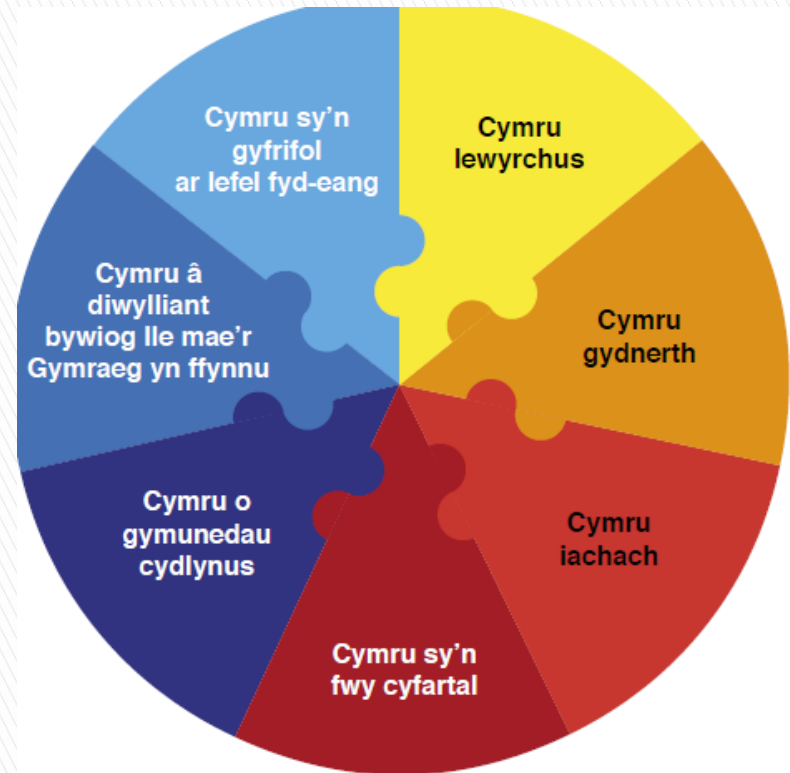
Dibenion arfaethedig mewn datganiadau polisi eraill gan Lywodraeth Cymru. (Tud 26)

- ▶ *Y Strategaeth Addysg Cyfrwng Cymraeg (Llywodraeth Cymru, 2010)* - gwlad lle y mae addysg a hyfforddiant cyfrwng Cymraeg yn rhannau annatod o'r isadeiledd addysg.
- ▶ Ymateb i alw'r cyhoedd am gynnydd mewn darpariaeth cyfrwng Cymraeg'
- ▶ galluogi ddefnydd yr iaith yn bywydau personol, yn gymdeithasol ac yn y gweithle
- ▶ *Iaith fyw: iaith byw (2012)* - cynllun ar gyfer cynyddu nifer y bobl sy'n siarad yr iaith ac yn ei defnyddio
- ▶ Ers cyflwyno'r ddogfen 'Iaith fyw: iaith byw' (2012) mae LIC wedi cyhoeddi strategaeth bellach sy'n amlinellu sut y bydd yn sicrhau y bydd 1,000,000 o siaradwyr (un miliwn) erbyn y flwyddyn 2050.

Bil Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)

(Tud 27)

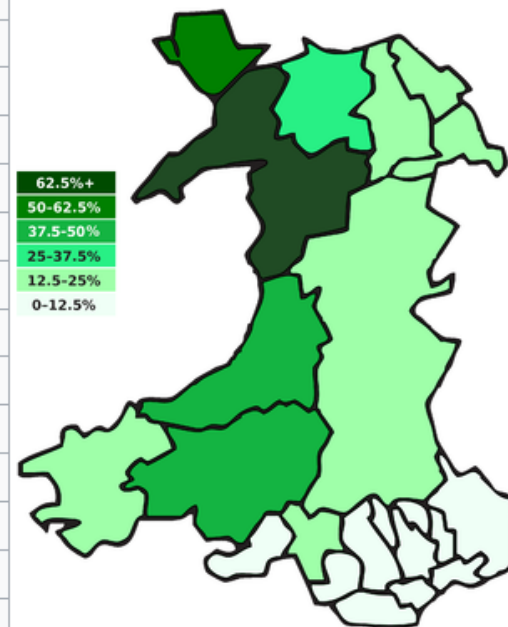
- ▶ mynegi cydweledigaeth o les economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol Cymru ar gyfer y tymor hir
- ▶ Cymru sydd yn ffyniannus, yn gydnerth, yn iachach, yn fwy cyfartal
- ▶ gymunedau cydlynus, gyda diwylliant fywiog a'r Gymraeg yn ffynnu.

Y Cyfrifiad diweddaraf

- ▶ Pryd oedd y cyfrifiad diwethaf yng Nghymru?
 - ▶ Beth oedd y pennawd ynglŷn â'r iaith Gymraeg?
 - ▶ Beth yw canran y siaradwyr Cymraeg yng Nghymru?
 - ▶ Beth yw barn y dosbarth ar y diffiniad o siaradwr Cymraeg?
 - ▶ A yw'r cwestiwn 'a ydych chi'n Siaradwr Cymraeg' yn gwestiwn syml?
-

Area	Able to speak Welsh	Unable to speak Welsh	Population total	% of those who can speak Welsh	% of those unable to speak Welsh
Blaenau Gwent	5,316	64,498	69,814	7.61%	92.39%
Bridgend	13,223	125,955	139,178	9.50%	90.50%
Caerphilly	19,448	159,358	178,806	10.88%	89.12%
Cardiff	37,194	308,896	346,090	10.75%	89.25%
Carmarthenshire	78,914	104,863	183,777	42.94%	57.06%
Ceredigion	34,964	40,958	75,922	47.35%	52.65%
Conwy	30,933	84,295	115,228	26.85%	75.15%
Denbighshire	22,491	71,243	93,734	23.99%	76.01%
Flintshire	19,463	133,043	152,506	12.76%	87.24%
Gwynedd	78,412	43,462	121,874	64.34%	35.66%
Isle of Anglesey	39,129	30,622	69,751	56.10%	43.90%
Merthyr Tydfil	5,083	53,719	58,802	8.64%	91.36%
Monmouthshire	8,831	82,492	91,323	9.67%	90.33%
Neath Port Talbot	20,843	118,969	139,812	14.91%	85.09%
Newport	13,124	132,612	145,736	9.01%	90.99%
Pembrokeshire	23,016	99,423	122,439	18.80%	81.20%
Powys	24,187	108,789	132,976	18.19%	81.81%
Rhondda Cynon Taf	28,123	206,287	234,410	12.00%	88.00%
Swansea	26,532	212,491	239,023	11.10%	88.90%
The Vale of Glamorgan	13,325	113,011	126,336	10.55%	89.45%
Torfaen	8,704	82,371	91,075	9.56%	90.44%
Wrexham	16,805	118,039	134,844	12.46%	87.54%
Totals	576,462	2,494,956	3,063,456	18.56%	

Gofynion y cwricwlwm cenedlaethol yng Nghymru: Medi 2014

Cyfnod Sylfaen

Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Cenedlaethol (FfLIRh)	Fframwaith sgiliau ar gyfer dysgwyr 3 i 19 oed (anstatudol)	Saith Maes Dysgu: – Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol – Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu – Datblygiad Mathemategol – Datblygu'r Gymraeg (ysgolion cyfrwng Saesneg) – Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd – Datblygiad Corfforol – Datblygiad Creadigol a fframwaith i'r cwricwlwm sylfaenol (mewn ysgolion a gynhelir) ar gyfer addysg grefyddol.
---	---	---

Cyfnod Allweddol 2

Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Cenedlaethol (FfLIRh)	Fframwaith sgiliau ar gyfer dysgwyr 3 i 19 oed (anstatudol)	Rhaglenni astudio ar gyfer: – Cymraeg, Saesneg, mathemateg a gwyddoniaeth (pynciau craidd) – Cymraeg ail iaith (ysgolion cyfrwng Saesneg), dylunio a thechnoleg, TGCh, hanes, daearyddiaeth, celf a dylunio, cerddoriaeth ac addysg gorfforol (pynciau sylfaen) a fframweithiau ar gyfer y cwricwlwm sylfaenol – ABCh, addysg grefyddol ac addysg rhyw.
---	---	--

Meini prawf ar gyfer strwythur cwricwlwm i'r dyfodol

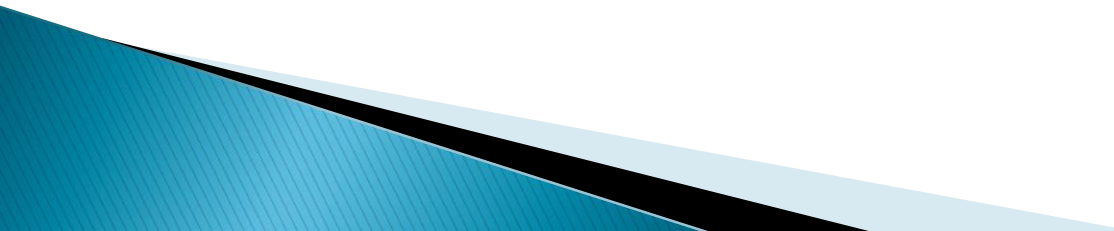
Mae tystiolaeth a gasglwyd yn ystod yr Adolygiad, ynghyd â'n hegwyddorion ar gyfer cynllunio'r cwricwlwm (gweler tudalen 14), yn awgrymu y bydd angen bodloni nifer o feini prawf mewn unrhyw strwythur arfaethedig.

Dylai strwythur y cwricwlwm:

- adlewyrchu'r dibenion cwricwlwm yn uniongyrchol a'u hyrwyddo
- ymgorffori'r hawl sydd gan bob plentyn a pherson ifanc, gan gynnwys y rheini sydd ag anawsterau dysgu difrifol, dwys neu luosog, i gael addysg eang sy'n uchel ei hansawdd ac yn briodol o ran ei chydbwysedd drwy gydol eu cyfnod o addysg statudol
- hybu dilyniant yn y dysgu gan blant a phobl ifanc
- hyrwyddo dysgu dwfn a chynnig her briodol mewn ffyrdd a fydd yn codi safonau cyflawni'n gyffredinol
- hybu cydlyniant a chymell plant a phobl ifanc i greu cysylltiadau rhwng gwahanol agweddau ar eu dysgu
- galluogi plant a phobl ifanc i gymhwyso'r hyn y maent wedi'i ddysgu mewn cyd-destunau anghyfarwydd
- hyrwyddo sylw parhaus i'r broses o ddatblygu a chymhwyso gwybodaeth a sgiliau o ran llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol
- sicrhau pwyslais priodol ar y Gymraeg a'i diwylliant

Cyd-destyn rhyngwladol (Tud 36)

Cafwyd tuedd ryngwladol yn y blynyddoedd diwethaf at ddefnyddio 'meysydd dysgu' yn drefnyddion cwricwlwm

- ▶ Awstralia
 - ▶ Seland Newydd
 - ▶ Yr Iseldiroedd
 - ▶ Gogledd Iwerddon
 - ▶ Yr Alban
 - ▶ Lloegr - wedi cadw pynciau
-

Dyfalwch!

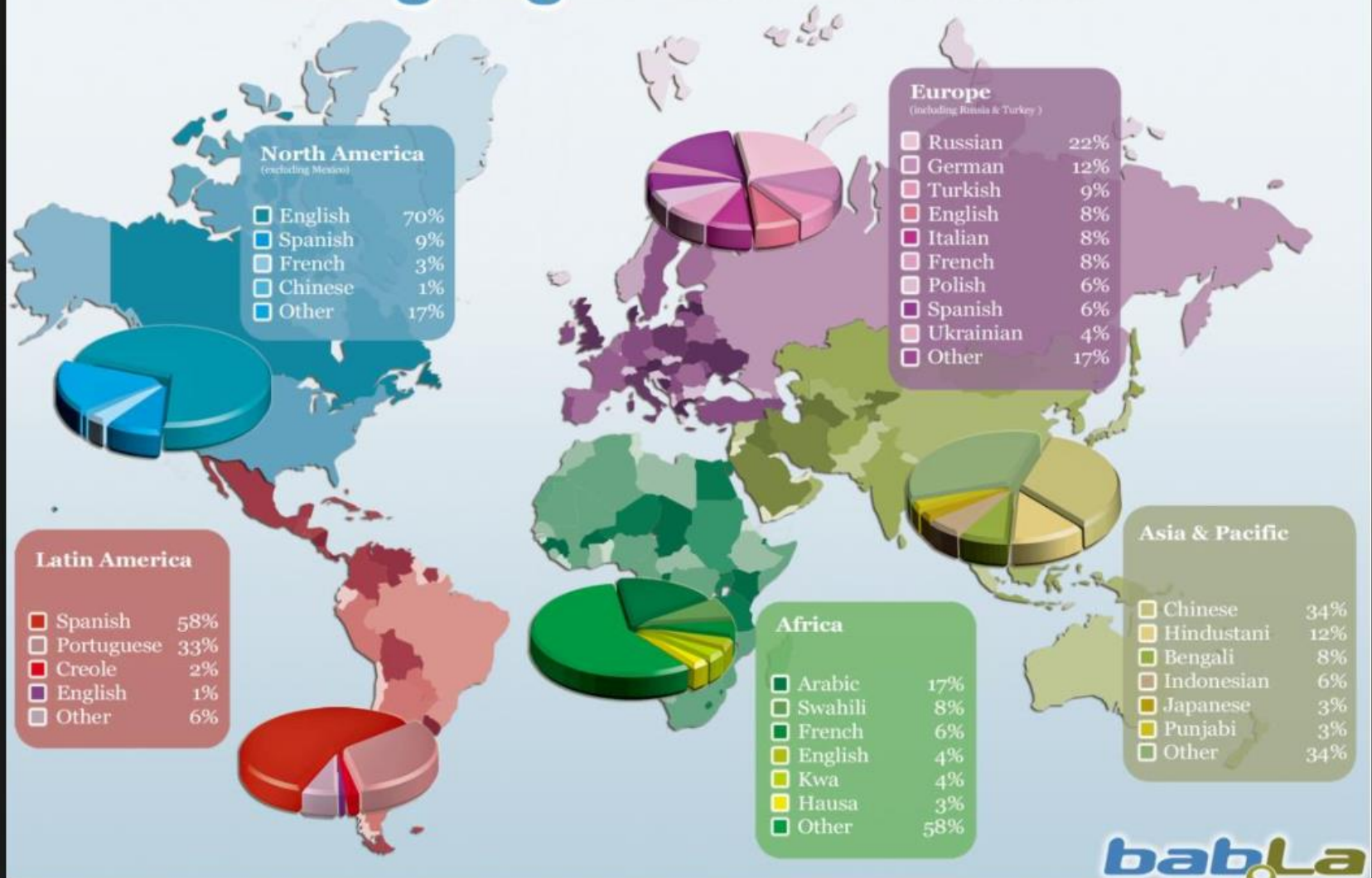

- ▶ Sawl iaith sydd yn y byd?
- ▶ Yn ôl catalog Ethnologue – mae 6909 o ieithoedd yn y byd. Tua 6% gyda fwy na miliwn o siaradwyr h.y. 94% o boblogaeth y byd yn siarad un o'r ieithoedd yma.
- ▶ Sawl gwlad sydd yn y byd?
- ▶ Mae 195 o wledydd yn y byd heddiw.
 - ▶ 54 yn Affrica
 - ▶ 48 yn Asia
 - ▶ 44 yn Ewrop
 - ▶ 33 yn Lladin America a'r Caribî
 - ▶ 14 yn Oceania
 - ▶ 2 yng Ngogledd America
- ▶ Beth ydy'r canran o bobl sydd yn ddwyieithog?
- ▶ Monolingual: 40% o boblogaeth y byd
- ▶ Bilingual: 43% o boblogaeth y byd
- ▶ Trilingual: 13% o boblogaeth y byd

Pa
ddeg
iaith
a gaiff
eu
defnyddio
mwyaf yn
2017?

Rank ⇅	Language ⇅	Native speakers in millions 2007 (2010) ⇅	Fraction of world population (2007) ⇅
1	Mandarin (entire branch)	935 (955)	14.1%
2	Spanish	390 (405)	5.85%
3	English	365 (360)	5.52%
4	Hindi ^[a]	295 (310)	4.46%
5	Arabic	280 (295)	4.23%
6	Portuguese	205 (215)	3.08%
7	Bengali (Bangla)	200 (205)	3.05%
8	Russian	160 (155)	2.42%
9	Japanese	125 (125)	1.92%
10	Punjabi	95 (100)	1.44%

Languages of the World

Tud 48

- ▶ Dull 3 enw - dull mwy dynamig ar gyfer ieithoedd, a fydd, yn eu tro, yn galw am addysgeg fwy deinamig, sef dulliau dysgu sy'n mynd y tu hwnt i ddysgu geiriau am eiriau a 'phatrymau am batrymau'.
- ▶ Cyfathrebu, dysgu, adfyfyrio, creadigrwydd
- ▶ Llythrennedd – pwêr iaith
- ▶ Cyfle i ddysgu nifer o ieithoedd - Saesneg, Cymraeg a Iaith Dramor Fodern
- ▶ Cysylltiadau gyda Cymhwysedd Digidol
- ▶ Cysylltiadau amlwg gyda phob Maes Dysgu a Phrofiad

Enghreifftiau

Sut mae I, Ll a Ch yn cyfrannu i'r 4 diben? Tud49

- ▶ (dysgwyr uchelgeisiol, galluog) cyrraedd lefel uchel o gymhwysedd mewn llythrennedd yn y Gymraeg a'r Saesneg; defnyddio a deall iaith sy'n fwy haniaethol i drafod a datblygu syniadau; dysgu i ddefnyddio ieithoedd ychwanegol
- ▶ (cyfranwyr mentrus, creadigol) defnyddio sgiliau iaith llafar ac ysgrifenedig mewn gwahanol gyd-destunau gan fod yn ymwybodol o natur y gynulleidfa a defnyddio gwahanol gyfryngau; cyfathrebu'n effeithiol yn y Gymraeg mewn gwahanol gyd-destunau, gan gynnwys lleoliadau gwaith
- ▶ (dinasyddion egwyddorol, gwybodus) pwyso a mesur gwahanol safbwyntiau mewn ffordd sensitif a'u harfarnu'n feirniadol; canfod tuedd wrth ddefnyddio iaith
- ▶ (unigolion iach, hyderus) cyfleu eu meddyliau, eu barn a'u teimladau'n sensitif a chymryd rhan yn hyderus mewn gwahanol gyd-destunau cymdeithasol.

LLYTHRENNEDD

Trawsgwricwlaidd

Mae cymhwysedd mewn llythrennedd, gan gynnwys cymhwysedd yn yr iaith lafar, cystrawen a sillafu, yn hanfodol ar gyfer dysgu ar draws y cwricwlwm, yn bennaf oherwydd y lle hanfodol sydd i

iaith wrth feddwl. Er mwyn meistrolï'r sgiliau hyn, yr hyn sy'n hanfodol, yn hytrach na drilio ac ailadrodd am gyfnodau hir yn ystod y diwrnod ysgol, yw meithrin dealltwriaeth dda o'u cydrannau hanfodol gyda chymorth addysgu a dysgu sy'n briodol i ddatblygiad plant a phobl ifanc a chynnig cyd-destunau cyfoethog lle y gellir eu cryfhau, eu hymestyn a'u cymhwyso. Os na cheir hyn, fel y nododd un cyfrannwr, 'There is a real danger that we are teaching the mechanics of writing but giving the children nothing to write about'. Mae angen i blant a phobl ifanc gael pob cyfle hefyd i egluro eu meddwl, ystyried a thrafod syniadau a defnyddio sgiliau iaith ar lefel briodol. Mae cydran llythrennedd y FfLIRh yn rhoi cyfarwyddyd ynghylch dull cyffredin o gryfhau sgiliau o'r fath ar wahanol gamau datblygiadol.

Lle'r Gymraeg yn y cwricwlwm

- ▶ Yn dilyn Deddf Diwygio Addysg 1988, daeth Cymraeg yn bwnc gorfodol ar gyfer pob plentyn a pherson ifanc yng Nghyfnodau Allweddol 1, 2 a 3 ym 1990. O Fedi 1999, daeth yn orfodol hefyd yng Nghyfnod Allweddol 4. Mae Maes Dysgu Datblygu'r Gymraeg yn y Cyfnod Sylfaen i ddysgwyr 3 i 7 oed hefyd wedi golygu bod plant mewn lleoliadau ac ysgolion cyfrwng Saesneg yn dechrau dysgu Cymraeg yn dair oed. Yn fwy diweddar, mae Llywodraeth Cymru wedi dangos ei hymrwymiad i ddatblygu Cymru'n genedl ddwyieithog drwy ei Strategaeth y Gymraeg.
- ▶ Mae'r manteision diwylliannol, gwybyddol ac ymarferol o ddysgu Cymraeg fel iaith fyw yn cynnig dadl gryf o blaid ei chynnwys yn elfen orfodol yn y cwricwlwm ysgol. Ceir dadlau mawr a brwd ynghylch y ffactorau sy'n ffurfio ac yn cadw hunaniaeth ddiwylliannol ond derbynnir yn gyffredinol fod iaith o bwysigrwydd hanfodol yn y broses honno. Yn ei rhagair i *Un iaith i bawb: Adolygiad o Gymraeg ail iaith yng Nghyfnodau Allweddol 3 a 4 (2013)*, mae'r Athro Sioned Davies yn cynnig y farn bod 'dyfodol y Gymraeg a'r diwylliant Cymraeg yn llwyr ddibynnol ar drosglwyddo'r iaith i'n pobl ifainc'³⁶. Nid yr adroddiad hwn yw'r lle priodol i aildrafod y dadleuon diwylliannol o blaid cadw'r Gymraeg yn fyw ond mae'r Adolygiad hwn yn fodlon derbyn y ddadl o blaid hynny, a'r ymrwymiad cenedlaethol i hynny, ac argymhell bod y Gymraeg yn cael ei chadw'n rhan orfodol o'r cwricwlwm ysgol i ddysgwyr 3 i 16 oed.

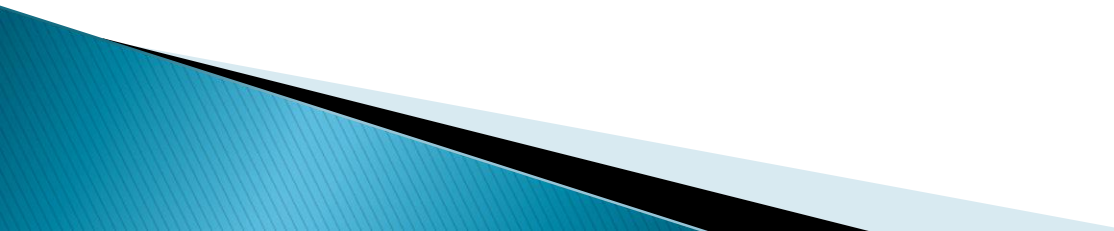
>>> Argymhellion

21. Dylai'r Gymraeg barhau'n orfodol hyd at 16 oed.
22. Dylai ysgolion ganolbwyntio o'r newydd ar ddysgu Cymraeg yn bennaf fel ffordd o gyfathrebu, yn enwedig cyfathrebu a deall yr iaith lafar.
23. Dylai cynnydd yn y Gymraeg tuag at gymhwysedd rhyngweithredol yn 16 oed gael ei adlewyrchu'n briodol yn y Camau Cynnydd a Deilliannau Cyflawniad cysylltiedig.
24. Dylai'r gwerth y mae plant a phobl ifanc, athrawon, rhieni, gofalwyr a'r cyhoedd yn ei roi ar y Gymraeg gael ei hyrwyddo drwy ganolbwyntio'n fwy ar ei gwerth masnachol yn y farchnad swyddi, y manteision gwybyddol o ddwyieithrwydd sydd wedi'u hawgrymu a'i phwysigrwydd o ran galluogi plant a phobl ifanc i gael dealltwriaeth dda o fywyd diwylliannol Cymru yn y gorffennol a'r presennol.
25. Dylai buddsoddi a gwelliannau yn y ddarpariaeth ac mewn codi safonau ganolbwyntio ar gryfhau'r iaith mewn ysgolion cynradd er mwyn gosod sylfeini cadarn ar gyfer dysgu drwy'r Gymraeg ac ieithoedd eraill yn yr ysgol uwchradd. Bydd angen rhoi cymorth i ysgolion uwchradd hefyd i'w galluogi i wella ac addasu eu darpariaeth.

26. Dylai ysgolion cyfrwng Cymraeg weithio fel canolbwynt ar gyfer y Gymraeg, er mwyn helpu athrawon ac ymarferwyr mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.
27. Dylai cysylltiadau systematig gael eu creu rhwng ysgolion ac asiantaethau allanol sy'n gallu rhoi cymorth ar gyfer addysgu, dysgu a darparu adnoddau yn Gymraeg ac mewn ieithoedd tramor modern, gan gynnwys darparwyr addysg bellach ac uwch a Mentrau Iaith.
28. Dylai defnydd gwell a mwy creadigol o lawer gael ei wneud o dechnoleg wrth addysgu a dysgu Cymraeg yn ogystal ag ieithoedd tramor modern.
29. Dylai Llywodraeth Cymru ailalinio cymwysterau iaith Gymraeg yn 16 oed â'r pwyslais arfaethedig ar siarad a gwrando a defnyddio'r iaith yn y gweithle.
30. Dylai'r goblygiadau o ran gwella cymhwysedd yn y Gymraeg yn y gweithlu addysg gael eu trafod drwy'r Fargen Newydd i'r Gweithlu Addysg ac adolygiad yr Athro Furlong o addysg athrawon.

i) Cynnydd ii) iaith fel ‘sgil’

- ▶ O safbwynt y plant a phobl ifanc, bydd y trefniadau newydd yn helpu i sicrhau eu bod yn profi’r holl fanteision sydd ynghlwm wrth addysg gynradd.
- ▶ Bydd y dibenion cwricwlwm yn helpu i sicrhau eu bod yn datblygu’n unigolion sydd â chymeriad crwn, sydd â sgiliau cryf mewn llythrennedd a rhifedd ac sy’n gallu dysgu a defnyddio cymwyseddau digidol mewn cyd-destunau creadigol.
- ▶ Bydd eu sgiliau Cymraeg yn datblygu’n raddol wrth iddynt symud drwy addysg gynradd.

- ▶ Ar gyfer pobl ifanc, bydd y trefniadau newydd yn darparu addysg ar gyfer cyflawni dibenion cwricwlwm sydd â'r bwriad o'u paratoi ar gyfer bywyd a gwaith yn y dyfodol.
 - ▶ Byddant yn dysgu ar sail cwricwlwm eang ac ymestynnol a fydd yn meithrin eu sgiliau mewn llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol yn gyson.
 - ▶ Byddant yn ymdrin â diwylliant Cymru ar draws y cwricwlwm ac yn datblygu eu sgiliau iaith Gymraeg at safon weithredol o leiaf.
-

Capasiti o ran addysgu ac arwain

- ▶ Bydd goblygiadau mawr yn y cwricwlwm a'r trefniadau asesu newydd o ran addysgu a dysgu ac felly o ran y ffyrdd o feithrin sgiliau athrawon a'r gweithlu ehangach.
- ▶ Yn benodol, bydd goblygiadau eang o ran addysgu yn y Cyfrifoldeb Trawsgwricwlaidd ar gyfer cymhwysedd digidol, y sylw ychwanegol i'r Gymraeg yn y cyfnod cyn ysgol/cynradd, a'r pwyslais trymach ar ddefnyddio'r Gymraeg yn y cyfnod uwchradd.

Mae angen cryfhau lle'r Gymraeg yn y cwricwlwm (Tud 108)

- ▶ Y dylai'r holl blant a phobl ifanc barhau i ddysgu Cymraeg nes cyrraedd 16 oed.
- ▶ Mae tystiolaeth yn dangos bod hyder yng ngallu ysgolion cyfrwng Cymraeg i feithrin sgiliau iaith yn llwyddiannus.
- ▶ Mae angen am wella ansawdd a pherthnasedd wrth addysgu a dysgu'r Gymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg, yn enwedig ymhlith plant hŷn.
- ▶ Cynnig canolbwyntio'n fwy ar allu plant a phobl ifanc i gyfathrebu'n hyderus yn Gymraeg mewn cyd-destunau pob dydd, gan roi pwyslais ar ei rôl gynyddol yn y gweithle.
- ▶ Mae ysgolion cyfrwng Cymraeg yn cyflogi arbenigwyr ac mae amrywiaeth fawr o adnoddau Cymraeg ar gael iddynt. Maent mewn lle da i weithredu fel canolbwynt ar gyfer y Gymraeg ac i ddarparu cymorth i athrawon ac ymarferwyr eraill mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.

Mae goblygiadau mawr yn argymhellion yr Adolygiad o ran datblygiad proffesiynol athrawon ac ymarferwyr eraill. (Tud 112)

- ▶ Ymhlith y rhain mae'r angen i ymestyn capasiti athrawon yn y Gymraeg, mewn iechyd a lles, cymhwysedd digidol a chyfrifiadureg, yn ogystal â materion mwy cyffredinol fel cynllunio'r cwricwlwm ac asesu.
- ▶ Mae Bargaen Newydd Llywodraeth Cymru i'r Gweithlu Addysg a'r adolygiad sy'n cael ei gynnal gan yr Athro John Furlong yn amserol iawn o ran ymateb i nifer o'r materion hyn ond bydd angen hefyd am weithredu mwy uniongyrchol i feithrin hyder a chapasiti athrawon ac arweinwyr ysgol wrth fwrw ymlaen ag argymhellion yr Adolygiad.